

Передплата

за «РУСЛАНА» вкласно:
в Австрії:

на члнй рік . . . 30 пер.
в рік реку . . . 16 пер.
в четверть року . . . 5 пер.
в місяць . . . 1-70 пер.

За границю:

члнй рік . . . 16 рублів
або 36 франків
в рік реку . . . 8 рублів
або 18 франків

Поштове число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвиши ми очи і думку ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — В Русланових исальміх М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровного (Харунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялише напередке застережене. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенія звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсіланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесенія по 30 сот. від стрічки.

Вибори до галицького сойму в світлі дневникарским.

(Дальше).

Зведені нами разом ниточки політичні з „Галічаніна“ (віденьська допись), петербурского Край-у і Gazet-и Narodow-ої в попереднім числі «Руслана» ведуть нас до клубка, з котрого снує ся тепер новий курс польської політики. А хто ще міг мати деякі сумніви що до сего, той може ще більше впевнитися на основі статі у вчорашнім (58 ч.) Gazet-и Narodow-ої п. а. Przeblyski zgody polsko-ruskiej. Залицяня «Галічаніна» приймає Gaz. Nar. і покликає ся крім того на львівську телеграму N.fr. Presse про розмову посла Глябовіцкого з бар. Беком (основа єї та сама, яку подав віденьський кореспондент Край у, що ми навели в попереднім числі), а крім того на Czernow. Allg. Ztg., з котрої подає такий уступ:

„Starorusini, o których mówią, iż zbliżają się pokojowo do Polaków, są, zdaje się, rozsądniejszymi politykami. Liczą się z faktami i nie prowokują nieprzyjaciela, którego pokonać nigdy nie zdołają. Cenią raczej małe sukcesy; sprawili, iż liczba Rusinów w sejmie wzrosła o połowę dotychczasowej cyfry“.

На останку знаменитий погляд на вислід руских виборів подав краківський Czas, котрий стоїть в тісній звязи з керманичами польської політики. Він впевняє, що вислід виборів не був несподіванкою для людей в Галичині:

„U nas, w kraju, nie dziwi mu się z pewnością nikt, nie wyłączając — in camera caritatis — samych przywódców ukraińskich. Wie bowiem dokładnie, co się złożyło na ukraińskie klęski i staroruskie tryumfy wyborcze. Dwa główne czynniki.

Pierwszy wyłącznie po stronie ruskiej. Wybrańcy narodu ruskiego, którzy ludziom przy wyborach obiecywali złote góry i góry złota, wrócili do kraju z pustemi zupełnie rękami. Na tle tej politycznej nicości wystąpiły karczemne burdy, których się Ukraińcy dopuszczali w parlamencie, jeszcze bardziej jaskrawo i wstrętne. Zdawało im się, że dokonują bohaterstwa, śpiewając chóralnie: Szczepe wmerła, a nie czuli, że w rzeczywistości śpiewali Wicznaja pamiat swojej powadze i wpływowi nawet na ruskiego chłopca. P. Baczynskij nie zdawał sobie sprawy, że rzucając kawałkiem pulpitu przed siebie, trafił w samo serce klubu ruskiego.

Wszystko to zaś było następstwem niewolniczej zależności Ukraińców od radykałów z obozu p. Trylowskiego, zależności, której ruscy przywódcy zawsze się wypierają, która im z pewnością ciąży, której pozbyć się czasem mają ochotę, a nigdy odwagi. Ta faktyczna solidarność ludzi osobiście nieraz poważnych, jak p. Oleśnicki z żywiołami, u których granica między politycznym radykalizmem a

zwykłym bandytyzmem najbystrzejszemu uchoodzi oku, oddziałała także widocznie na polskich wyborców we wschodniej Galicyi. Poszli bez nakazu i nacisku, ale odruchowo za kandydatami staroruskimi, gdzie własnego nie mogli przeprowadzić i w kilku okręgach przechylili szalę na ich korzyść. Nie żeby staroruski program polityczny był im sympatyczniejszy od młodoruskiego, nie żeby chcieli zmienić oryentację polskiego społeczeństwa wobec ruskich waśni domowych — ale po prostu przeciw hajdamaczyźnie! Tak więc Starorusini w kilku wypadkach zwyciężyli nie dla, ale mimo swego programu. Und das haben die Ruthenen mit ihrem Gesange gethan, jak powiedział pięknie wiedeński organ p. Wassilki z okazji awantur w Radzie państwa.

Wynik więc sejmowych wyborów na Rusi, tak niezgodny z rezultatami wyborów do Rady państwa, nie jest mimoto żadną sprzecznością, ale nauką: — jest nieuniknionem następstwem polityki ukraińskiej w Radzie państwa.

В тім самім напрямі висловив ся також Kurjer lwowski, орган людовців. Він вправді не бере ся розуміювати, які понуки вплинули на сю радикальну переміну партійних сил в руских таборах, але кінчить отсею многоважною заміткою:

«Одно лише неперечно, що шовіністичні оклики Українців теряють відгомін серед руского народу, а наколи українські шовіністи не змінять своєї політичної тактики і своїх відносин до поляків, то підмивані з одного боку москвофілами, з другого радикалами, Українці (властиво націонал-демократи — Ред. Русл.) можуть зовсім щезнути з політичної арени“.

Ми вже при иншій нагоді вказували на Молодочехів, котрі агітаційною і обструкційною політикою довели до такого занепаду, що жеде їх такий кінець, який предсказує Kurjer Lw. націонал-демократам і над сим повинні они зріло і поважно призадумати ся. Та до сеї справи вернемо ще при иншій нагоді.

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Австрийська делегация збере ся в четвер 12 го на повне засіданє а на дневнім порядку є справозданє про нунції угорської делегациі і третє читанє ухвал. Сего засіданя вижидают з незвичайною цікавостю, позаяк там мають зложити взглядно повторити міністри бар. Еренталь і Шенайх заяви зложені у військовій комісії, про які ми недавно пи-

сали, що до речинця слідуєчій сесії і дати поруку, що підвишенє плат військових буде ухвалене в маю без всяких національних уступок в користь малярского війська що «військова угода» з Уграми послідує відповідно приреченю даному Короні угорским міністерством аж по переведеню виборчої реформи. Коли мін. Шенайх дасть певну поруку, тоді ухвалене спільного бюджету не буде стрічати ніяких перепон, инакше бо христ. суспільники будуть змагати до відроченя третого читаня. Так само має там рішати ся ухвалена комісією резолюція гр. Штірпка що до відповіді на угорську ренунцію в справі підвишеня плат військових і острійше внесене Шрафля, котрий домагав ся потрібної обміни нунцій а на останку спільного засіданя делегацій.

Бюджетова комісія держ. ради має сегодня голосувати над бюджетом міністерства торгівлі, над котрим переведено широку розправу. Міністер Фідлер давав вельми основні поясненя в справі почтових урядників і вимаганого для них підвишеня плат.

В справі законного закону для Чех відбувають ся наради і німецьких і чеських послів з окрема, а в сім тижни має бар. Бек предложити чеським політичним керманичам основи сего закона і вислухати їх поглядів в сій справі.

Заграниця.

На російську ноту в справі Адрийско-дунайської залізничі відповіли Англія, Франція і Італія з небувалим поспіхом протягом 48 годин, що будуть сі домаганя у султана піддержувати. Австрія і Німеччина заявили, що не будуть робити перепон. Однак тим усім невдоволені панслависти і намагають ся довести до цлової унії між Сербією і Болгарією, Румунією і Черногорою, що би їх визволити зпід народо-господарского впливу Австрії і Німеччини. До сего мають покористувати ся славянськими конгресом, що літом має відбути ся в Росії і на сей конгрес запрошують також представників Румунії, Греції і Угорщини.

Побутіспанського короля в Барцельоні викликав там незвичайне зворушенє, а правительство було змушене для безпечности до 1000 жандармів стягнути. «Imperial» остерігає перед тероризмом, який там панує. Републіканці і катальонські живла уважають відвідини австрійської фльоти в Барцельоні визиванєм.

В Мароку, як запевняють французські дневники, відбуває ся справдешня війна. В південнім Альжирі проявляє ся велике зворушенє серед Арабів, а на границях мароканських громадають ся оружні товпи. Можна отже сумнівати ся, чи при тих обставинах дасть ся упорядкувати француско-іспанську поліцію, як се ухвалила Европа в Альджежірас.

Анатоль Вахнянин.

СПОМИНИ З ЖИТТЯ.

(Дальше).

Душею всею народного движеля був, як я вже висше замітив, Данило Танячкевич. Він горів весь для народного діла. Він позискував адентів для нашої народної ідеї не лише в семінарії, але і на провінції між гімназійною молодіжю. За єго почином постали по ріжних гімназіях т. зв. «громади», добре, хоч потайно з'організовані. З шефами тих громад Данило переписував ся безнастанно, просто — засипував їх довжезними письмами, якими кріпив їх духа патріотичного. Дануно був славний організатор і не уставав в тій роботі.

Позаяк «Вечерниці» видавали ся в рідній мові — хлопській — то за те довело ся нам всім небавом із сторони «Слова» вельми почесне ім'я: «хлопоманів». Ми знова охрестили партію Словістів епітетом «кацапи», який епітет їм аж по наші дні полипив ся. Жаль лише, що «Вечерниці» скоро змарніли. А змарніли они з вини самих же редакторів, що вели дуже гуляще хоч бідне життя. Предплатників мали «Вечерниці» до 600, побільше молодіж, хоч були і старші віком між ними, як об. Глиньський, Заячківський з Лопянки, Ревакович, Ст. Качала і багато других. «Вечерниці» ледви удержали ся через півтора року. По смерті їх видавав Климкович «Мету» а відтак Горбаль «Ниву» в формі місячників і 10-дневних брошюр. Потім заангажував ся Заревич до видавництва «Руси», на яку намістник Голуховський Агенор давав які-то субсидія, а яка упала, позаяк Заревич мимо субвенції не йшов під лад кравому правительству. По брошюрі Данила Танячкевича «Отямте ся або щезайте!» «Русь перестала виходити, а органом народовців стала (від 1866) «Правда» під редакцією Лукашевича, відтак Микита (на ділі Ом. Партицького учителя гімназії Тернопільської). Від вересня 1868 р. переняв я редакцію, хоч ще Микита підписував якийсь час, і вів її до 1870 року яко тиждєвник, почім підписували її вже інші люди. Але про се вже розкажу пізнійше. Тут лише замічу, що з «Русею» ми народовці зовсім не солідаризувались, бо знали докладно її генезу.

Четвертий рік богословія я скінчив в Перемішлях. Нас було 12-ох: Білинський Ксавер (що умів розказувати про пригоди інфантеріста Войтовича, який служив під «ойцом Радецьким» (Радецьким — війск. маршалком в Італії), Дуркот (тенор але слабодух), Дуб правий хлопець (помер скоро яко добрий св'ященник), Грабовецький Юсиф (мало образований, якого я умістив під псевдонімом «Дубовеньський» в повістці «Отець Александер», парох в Щуткові — Носкевич (славний *odpustowiec* по лат. костелах), Ганчаковський (*vulgo* «Гандзя», який мало інтересував ся народною справою), Пашкевич (добра голова, пізн. проф. гімназ.), Петро Товарницький (добра голова, який відтак докторизував ся у Августаві у Відні, але оженив ся і не був через те допущений до послідного ригорозума), Юсиф Мохнацький (молоденький та цікавий п'ятомчик, що інтересував ся освітнім), Петро Кмицикевич (без матури, слаба голова і індиферент на полі народнім), Хил'як Юліян з Кізарів (з Сандецького), що любив лише тарока грати, індиферент. Може я схарактеризував моїх деяких товаришів за остро, а може і ні, позаяк знаю, що жаден з них відтак на становищі своїм не взяв ся за національну роботу. Одні лишили ся може добрими св'ященниками (хоч не всі). Пашкевич став гімн. професором (фільольгом) і виховав лише сина патріота. Так можна було поклясифікувати і других моїх товаришів з епархії львівської. Оден Юсиф Витошинський виплинув на верх зо хорошиї організатор своєї парохії в Де-я

нісові, чим і причинив са дуже до розбудження народного духа в Тернопільщині в грядучих літах.

(Дальше буде)

Обовязок перед краєм.*)

Річ про шкільну мову, про її право для осібної народности, вже знято в державній думі. Зняв ту річ навіть сам уряд, подавши законопроект про те, щоби в учительських семінаріях, в Польщі й в Холмщині, заведено, при деяких викладах, польську мову. Законопроект передано в думську комісію народної освіти і комісія його ухвалила. При читаню в думі сього докладу комісії, завзято виступили проти його — праві депутати, але інші висловляли ся за доклад, — щоби польську мову заведено, — і дума більшістю голосів постановила в другому засіданю розглянути доклад комісії по статях. Не відомо, яка саме доля спостигне той міністерський нарис закону і доклад думської комісії, коли дума розглядатиме його по статях, — може бути внесуть ріжні «оговорки», то що; але вже важне й те, що в основі — право осібної національної мови в школах для учителів признано в урядовому нарисі закону і ухвалено державною думою.

Були голоси в думі в оборону прав польської мови, — і від депутатів не Польків; між іншими говорив, обітчував те право і депутат Українець, д. Лучицький, посол від г. Київ, «обосновавши» свою промову й на підставі учених дослідів.

Хтож при тій нагоді зняв річ про якесь право уживання в учительських семінаріях — української мови? Ніхто. — А можна***) було з того поводу зняти і загальне читанє про уживанє української мови, що й вона теж могла бути заведена в школах.

Навіть коли йшла річ про заведенє польської мови в семінаріях Холмщини, то й тоді озвав ся, обороняючи становище української людности, — тільки оден депутат, правий, єпископ холмський, Евлогій. Він просив, щоби справи про мову в холмських семінаріях не рішали, доки не буде вирішено про долю холмського краю, — як саме буде його поділено: які частки його астануть ся при польському краю, а які становити муть осібну країну, холмську губернію.

Отже, хоть би й з свого осібного погляду, а всеж таки єпископ Евлогій свігадав, що в Холмщині єсть і инша людність, опріч польської; лівіж депутати про се й не спомянули! — Промовчав про се і наш депутат з Київ... і се дуже дивно, бо се було обов'язком проф. Лучицького допомогати ся теж права й української людности в холмському краю — на введєнє української мови в школі.

Та й не тільки з поводу обміркованя холмської шкільної семінарської справи, а й взагалі — на депутатови Лучицькому лежить повинність зайняти річ про безперечне право української мови на те, щоби вона уживала ся в школах на Україні. Депутат Лучицький повинен памятати, що обраню його сприяли теж і українські виборці, — вони вважали його своїм, сподівали ся, що в одпові-

*) Ми недавно подали голос київської «Ради» в сій справі про заведенє укр. мови в школі, а сьогодні подаємо голос «Рідного Краю» із справедливим зовсім домаганєм до проф. Лучицького. Якжеж хочемо, щоби нас поважали чужі, коли ми самі про себе не доаємо!

**) Не тільки можна, але й конечно треба!! — *Ред. Русл.*

дний час він піднімає українську національну справу.

До сеї пори ми сього не чули, але ще сподіваємось почути.

Звісна річ, що не тільки з нагоди часткового законопроекту можна здійняти річ про українську мову в школах; — можнаж, зібравши відповідне число голосів, виступити й з самостійною заявою в думі. Ачеї же се не така вже неможлива річ, хочби й з її думі! Грань між правами й лівими — рухома, вона під таким чи иншим натиском та надихом — посуваєт ся, та й сами по собі осібні спілки, що неначеб то належали до якогось зовсім сталого напрямку, в рожего поступовій думці, мінняють той напрямок. Доказом сьому єсть громадка депутатів волинських: вже нащо депутати-волиняки були вславили ся «найправійшими», а ось несподівано одрізняв ся між ними гурток, що виступив з досить лівим проектом в справі продажи землі. Проект той розгнівив усіх правійших депутатів волинських.

Значить, можлива надія й на деяких ославлених «правих» депутатів наших. Річ багато залежить від того, чи знаходять ся ретельні привідці. Се зно: на ту саму річ сходять наші справи, — чи міцно проймає хоть деяких наших депутатів українська національна думка? Чи не буде й далі так, що лише великоросіянин єпископ, єдино в інтересі православ'я, буде брати близько до серця справу нашої людности?!

Мають рацію Поляки та Литвини, коли шанують своїх депутатів, за те, що вони пильнують в думі своєї національної справи, — бажаємо їм успіху в тім, — та бажалиб ми, щоб хоч за їх прикладом прокинулось міцнійше і в українських депутатів національне самопіння та почутє своїх обов'язків проти своєї людности.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Проконія Ісп.; римо кат.: Кост. В. † *Сух.* — В четвер: руско-кат.: Василя Ісп.; римо-кат.: Григорія В.

— **Наука пожеарництва в середних школах.** На внесєнє гал Союзу добровільних пожеарних сторожий міністерство просвіти заявило, що до пляну рухових гор можна би в середних школах ввести пожеарні вправи. Ті вправи мусли ти відбувати ся там, де вправляє ся пожеарна сторожа, в огляду на недостаток відповідних прирядів в шкільних інвентарях, а провадив би їх інструктор пожеарної сторожи в присутности і при співучастии учителя гімнастики зглядно управителя рухових гор. Прихильна тій справі кр. Рада шкільна візвала дирекції всіх галицьких гімназій і реальних шкіл до виявленя свого погляду, чи заведенє пожеарних вправ є можливе і до предложєннє внесенє на їх введєнє по порозуміню з управліючими чинниками місцевих добровільних сторожий пожеарних. Скорше чи пізнійше наука пожеарництва мусить бути заведена в школах не лише в середних але і по народних разом з руханкою. Молодіж набравши замілуваня до пожеарництва і познакомленя зі способами ратунку при пожеарах, могла би в пізнійшій віці віддати велику прислугу своїм співгорожанам.

— **В справі еміграції до Парани в Бразилії.** Подає ся до публичної відомости, що до нині вільного перевозу через море з європейських портів до паранських в Бразилії нема. Коли той вільний переїзд буде, не знати. Рівнож не знати, чи руских рільників буде паранське

правительством брати на кольонізацію до Парани!—Всі дотичні вісти, що агенти пускають межі руский нарід в Галичині, є неправдиві. Правдою є лиш то, що хто тепер на свій кошт приїде до Парани, той може набути через купню землю і прч. в Парані. Але хто має гроші на переїзд з Галичини до далекої Парани і на купню землі тамошньої, дому і інвентаря живого і мертвого, то той хибаби не мав розуму, щоби покидав рідний край руский і їхав в чужі світи на непевну долю. (Всі рускі газети звольять повторити се оголошене). Від руского Товариства св. Рафаїла у Львові. — *Т. Рєвакович.*

— **Лист з Холмщини.** Наші громадяни (з більш-менш освічених), довідавшись з газет, що в думі розбиралося питання про холмську і більську учительські семінарії, дуже захвилювалися, і суперечкам, ріжним балачкам про ту диковинну для нас справу нема кінця. Міркують та розважають себе, але всеж одержують верх жадане, аби в сих семінариях вчено не по польски хоч би і «для желающих», а обов'язково всіх по українськи. І се останнє було би найсправедливіше, бо польська мова, котра потрібна за для вчителів, що працюють між Поляками, стає цілком зайвою для тих, що живуть серед Українців. Сіж останні вже не раз то тут, то там вимагали вчити їх дітий рідною мовою. Треба ще завважити, що й вища влада відбрала прохане від тутешніх селян «разрешенія» в школах науку українською мовою. І хоч жадане громадян не здійснилося поки що, алеж наша людність не губить надії на щасливіші часи. Як возьмемо собі за критерію також історичні заводи, то й вони говорять за те, що в більській та холмській семінариях повинні слухати рідного кождому з нас слова. Сі семінарії були засновані задля «уніятского» люду, а сей останній як недавно засвідчили навіть «Люблин. Губ. Відом.» і підверла своєю згодою «Братська Беседа», є не хто другий, як «малороссы». Тільки дехто з москалефільтруючих з еп. Евлогієм на чолі вигадують і ширять нове для нас імя: «серединці», а не «Українці», хоч правду сказати, сі вигадки, окрім усмішки, не визнають в громадянах спочути. Отжеж, коли ми й самі себе почуваємо Українцями і урядові сфери признають се право за нами, то булоб зовсім несправедливо, колиб в інституціях, призначених ще при їх перших кроках роботи задля наших потреб, панував польський дух. Ми не проти того, аби в польських семінариях вчено по польски й по німецьки, бо того вимагають сучасні потреби; але викладане деяких наук польською мовою в українських семінариях булоб нам цілком незрозуміле. І хоч не раз уряду ставлять у очи єго байдужність до всього поступового, але в сему випадку нема чога нарікати: урядові круги навіть «переборщили», нав'язуючи нам те, чога ми і в думці не мали вимагати і що булоб нам тільки на гибель. Опилявшись між Сцильою й Харибдою, ма одначе повинні вибрати щось одно, а саме: «геть полонізацію!» Терпіли більш, потерпимо й далі, поки й над намиж засяє сонце правди.

«З Ради».

А. С.

— **Народніх бібліотек в Харківщині** всього в 1907 році, як повідомляє „Утро“, було 390. За оден тільки рік волчанське земство завело аж 41 бібліотек. В 1908 році є думка по-заводити бібліотеки: в сумській повіті — 22, в харківській — 20 і в купянській — всього разом — 43 бібліотеки.

— **Російська дума й селянство.** З Махнівки, бердичівського повіту доносять: З розпуском перших двох дум десь у наших селян і мова про «державне» житє пропала. Третою державною думою вони вже ані трохи не цікавлять ся, так бучім її й нема, неначе вона і не обходить їх зовсім. Балакаючи з селянами, ви від них про все почуєте: і про дорожнечу на все, і про пошести, що ширять ся навкруги, і про грабїжи та крадіжи, а про думу — то коли-не-коли хтось запитає, уже так собі між иншим тільки. А то можна навіть таких здибати, що й не знають навіть, що держав-

на дума засїдає тепер. Коли про се їм скажеш, то они аж дивом дивують ся.

— **Американські мільйонери** походять із здебільша із дуже незможних родів. Батько Андрю Карнегі був ткачем, що від ранку до пізної ночі виробляв адамашкові тканини, щоби бодай скромно удержати свою родину. Як винайдене самоткальні машини, мусів старий Карнегі емігрувати з Англії до Америки, бо не міг вже удержати ся із ручної роботи. Осївши в Alleghane City, працював в одній фабриці бавовни. З часом доробив ся оден із єго синів у тій фабриці мільйонів. Батько славного Рокфелера в Англії мав лиш кілька моргів ґрунту, Але що сімя була велика, то сини робили по чужих маєтках як парїбки й фаналї. Славний „мідяний король“ Джон Клярк, який має нині 30 тис. дол. денного доходу є сином хліборобским із Пенсільванії. Батько Стратона „короля золта“ в Кольоредо був так убогам, що виробляв в Індіанї човенця а своєго найстаршого сина, теперішнього мільярдера віддав на тесельську практику. Звісний дука Вандербільд за молоду продавав по улицях часописи, а відтак служив за парубка. Мільярдєр Gould, що зарисав своїм синам мільярди, був сином так бідного рілляника, що не міг ходити до школи і пас безрогої. Мільярдєр Макєн був сином мельника і літом мусів жати, щоби причинитись до удержаня сімі. Джорж Westingohouse був сином інженера. Кароль Джон Макий походить з убогої їрлявської родини, що задля хліба виємігрувала до Америки. По смертї батька рідня остала на бруку. Батько Гордона Бенета, властителя „New-York-Herald“ жив у Бостонї літами в голоді і холодї. Раз найшов він монету, яка спасла єго від голодової смертї. Мільярдєр Sage був за молоду парїком а Wannamacker є сином цеглара, що носив на плечах цегли так як єго дїд, щоби ратувати жінку й рідню від голодової смертї. На питанє, як они доробили ся своїх величезних маєтків, годї точно відповісти. Певно, що в гру входила спекуляція й ошадність, але найбільшу вагу мало тут, мабуть таки — слїпе шчає.

— **Катастрофа в Клевеляндї** в Америцї, де під час пожару в школі згинуло близько 200 дітий, спонукала віденьский магїстрат, зарядити основну рєвізію всіх шкільних будинків у Відні в цілі провіреня, чи они є досить безпечні на випадок пожару. Наслїдком тих оглядин ухвалено переробити в богатїох школах дверї так, аби отвірала ся на виї а не до середини. Головною причиною нещастя в Клевеляндї були як раз дверї, яких не можна було отворити до середини задля натовпу утікаючої дітвори. Перерїбка дверей має наступити на вакації, а тимчасом заряджено, аби до того часу дверї в школах стояли весь час науки отворені.

— **Вїдопанє гробу Обреновичевої.** Управа фондациї ім. св. Спїридїона в Ясах розпорядила, щоби гроби малого кладовища, яке знаходит ся на обїєкті дому недужих, розкопано а знайдєні в них кости перенєсєно на місце кладовища. Зробило велику несподіванку, коли розкопано грїб Марїї Обренович а тіло єї знайдєно майже не змїнене. Марія Обренович, з роду Румунка, Катаргї, була одною з більшїх красавиць своєго часу. Она віддала ся була за Єфрема Обреновича, але неавом повдовїла. Із сєго подружа походив Мілян, пізнійший король сербский. Марія Обренович пережила своєго мужа ще багато літ і остала була любовницею першого князя Молдави і Волощини (теперішної Румунї) Александра Кузи. Она померла в 1876. р. в Парижи. Тїло єї там забальзамовано і перевезєно до Яс, де похоронєно з великою парадою. Лікарї кажуть, що тіло задержало ся длятого так добре, що було добре забальзамоване і що спочивало у вапнястій землі. Румунське правительствє розпорядилр, щоби перенєсєне тіла відбуло ся з такою парадою, яка належить ся княжам особам.

— **Продаж горівки в 1907 році в Росїї** „Т.-Пр.“ повідомляє, що в грудні 1907 року по всіх місцевостях європейської та азїатської Ро-

сії, де тільки є казенна монополія, випродано 8,184,238 відер казенної горівки, більше від грудня 1906 р. на 167,792 відра. За весь 1907 рік горівки випродано 86,849,790 відер (більше, ніж 1906, на 1,382,893 відра). За грудень продаж горівки дала казни 66,479,941 карб., (о 1,902,541 карб. більше від грудня 1906 р.). За цілий рік (1907) випродано горівки на 704,996,814 карбованців, — більше, ніж 1906 рік о 11,650,902 карб. Поступ! нема що казати! міра культури певна.

Оповістки.

— **Репертуар руского театру в Бережанах.** (Саля «Сокола»). Початок точно 7½ вечером. Білєти продаж раніше торговля п. Юзичинського і п. Гервого, а в день представленя від 6. вечером каса театру).

В середу дня 11. марця „Фавст“ опера в 5 діях а 6 відслонах К. Гунода.

— **Театр аматорів львівського „Сокола“** відограє в неділю дня 15 с. м. о 7 год. вечером: „Дай серцю волю — заведе в неволю“ драму в 5 діях зі співаним і танцями Кропивницького.

— **Філії львів. „Сокола“** звольять чимскорше прислати виповнені квестіонарі з діяльності в 1907 р. і відповіди в справі ношеня топїрців та спис відпоручників до Союзу. Гарзд! — *Старшина „Сокола“ у Львові.*

— **Продовжєне звичайних загальних зборів членів „Народної Гостинниці“,** стоварищеня зарєстрованого з огран. порукою у Львові, відбудє ся в четвер дня 19. с. м. о год. 4. по полудни в домі „Рускої Бєсїди“ ривок ч. 10, перший пов., з єтсїм порядком денним: 1) Відкритє зборів. 2) Звіт дирекції з діяльності за рік адм. 1907. 3) Звіт і внесєня комісії контрольної. 4) Відчитанє звіту комісії колявдаційної. 5) Змїна статута. 6) Доновняючий вибїр двох членів Ради Надзираючої на місце вильєсованих і єдного на місце уступившого. 7) Означєнє марки презєнциї для членів Ради Надзираючої. 8) Внесєня і інтерпелляції членів. Легїтимацією для членів служить їх книжочка удїлова. — Біляєс за рік адм. 1907 виложєний до перегляду членів в канцеларїї стоварищеня, а на жаданє висїлає ся поштою. Львів дня 30. сїчня 1908. — *Ярослав Ільницький, предсїдатель Ради. Теодозий Лежогубский, член Ради.*

Посмертні оповїстки.

— **† Антін Хаєц,** бувший довголітній посол до держ. ради і соїму, заступник маршалка кр. помер минулої суботи у Львові, Покійний уроджений 1840 р. в королівствї польськїм був студєнтом київського університету, де товаришував з проф. Вол. Антоновичем, а по 1863 р. переселив ся до Галичини і був в урядовій службі в намїсництві і міністерствї. Він був щирим прихильником культурного-самостійного розвитку укр. руск. народу, визначав ся дуже добрим розумїнем нашої справи і на своїм впливовім становищі у видїлі краєвїм вельми пособляв нашим змаганям. Земля єму пером!

— **О. Михайло Грушкович,** парох в Боянцї, жовківського деканата, упокоїв ся дня 5. с. м. по короткій н-дурї в 61. р. житя а в 30. р. сьвященства. В. в. п.

Телеграми

з дня 10. марця.

Відєнь. Вчєра відбула ся конференція єніельних міністрів Єрєнталє, Бурїана і Шєнайха, на якїй ухвалєно текст пунції, котру мін. Єрєнталь і Шєнайх зложуть на засїданю дєлегаций. По конференції ген. Шєнайх був у цїсаря на аудїєнції.

Будапєшт. Вчєрашнє засїданє палати послів виповнила 4-годинна бєсїда Румуна Люкєчїя проти змїни рєгуляміню.

Барцєльона. Прибула ту австро-угорська ескадра. Король Альфонс огляне ескадру в середу. В чєстє короля відбудє ся на адміральськїм кораблї бєнкєт.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і казарна — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 10. с. м.: о. Антін Слоньський, Михалевичі; о. Володимир Янович, Лука; о. Алексей Хтей, Бенюва; о. Григорій Паньчишин, Гогогорі; Петро Березинський, Мисцова; о. Михайло Паук, Миколаїв; Ольга Паук, Миколаїв; Микола Тутор, Ряшів; Теодор Яворський, Манаїв; о. Павло Стукач, Тісна; Йосиф Стадник, Бережани; Альбин Добрянський, Волосянка велика; Фішель Гольденберг, Ляцке; Іван Щуровський, Стявава; Кароліна Жук, Рожанка вижна; Теофіла Шуль, Рожанка вижна.

Запрошехе до прехумерати.

БОГОСЛОВІЄ ПОРОВОСТВЕННЕ приладжене до потреби руских сьвященників Йосифом Мильнидким, почетним пралатом папским, крилошанином греміяльним Митроп. Калітули, д-ром Богословія і пр. вже печатає ся за приволе-нем Всесвіт. і Вседост. Митроп. Ординарияту. Дві перші части вийдуть вже в сім році. Третя в слідуючим році. Щоби так важне діло скоро розійшло ся, предплата на дві перші части стоїть лиш тільки 4 К, хотяй около 33 аркушів печатаних в вел. 8° обнімать будуть. Оскоре переслає предплати на руки автора під повисшою адресою просить ся всіх сприяючих сему видавництву, щоби висота накладу вчасно могла означитись.

Оголошене.

Звичайні загальні збори тов. "Міщанський рем.-пром. Союз Кредитовий у Львові" відбудуть ся дня 30. н. ст. марця 1908 о 6 год. з полудня в власних комнатах товариства Ринку ч. 10. I. поверх (дім „Просвітл“.)

Порядок дневний:

- 1) відчитанє протоколу з попередних загальних зборів;
2) звіт управи з діл товариства за рік 1907;
3) відчитанє справозданя Краєвого Союзу ревизийного;
4) справозданє контрольной комісії і уdlленє абсолюторії управи і надзираючій Раді;
5) розділ чистих зисків;
6) вибір 3 членів до надзираючої Ради і 1. заступника на місце вильсованих;
7) внесеня і запити.

Наради загальних зборів відбудуть ся при якій небудь кількості членів по мысли статута § 25.

Від Надзираючої Ради тов. Міщанський рем.-пром Союз кредитовий у Львові стор. зареєстр. з обм. порукою.

Филемон Левинский секретар. Михайло Макович президент.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. марця 1908.

Щоденно о год. 8. вечєр представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

При закупні товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

вартісні папери і МОНЕТИ

по найточнійшім денним курсі, ве числячи ніякої провізії.

Працюйте і щазіть!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки падячі на 4% уділяє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних виносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кожних 100 К повички.

Вексілі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

З зисків уділив „Джістер“ на публичні добродійні цілі квоту 45,835 корон.

Table with financial data: Вкладки 2,795,183 К., Позички уділені 3,410,684 К., Удїли членські 234,398 К., Цїни папери 130,452 К., Фонд резервовий і инші 43,842 К., Львокації 182,206 К.

Канцелярія Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8-2 год.

Замовленя на

Жасіке ярїх, цвбітїв і наші

з найславнійшої фірми французької Vilmorin-Audrieux приймає

Зофія Голубінкова — Краків, Зелена 28.

За доброту і певність ручить ся, насїне в опльомбованих торбочках.

Цїнник оplatно і даром.

З поважанєм

Зофія Голубінкова

Краків, Зелена 28.

(7-16).

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

Table with train schedules: Columns: До Львова приходять з, рано, перед пол., по пол., вечер, в нощі; Зі Львова відходять до, рано, перед пол., по полуд., вечер, в нощі. Rows include Krakow, Rzeszow, Czernowce, Stanislawow, etc.

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і сьвята означені — в неділі і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою H, — в неділі і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою L.

Оповістка.

III Звичайні загальні збори

Повітового Товариства ощадности і позичок „Праця“ в Бучачи

стваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою відбудуть ся дня 25. н. ст. марця 1908 в середу в комнатах „Рускої Бєсїди“ в Бучачи о год. 9. рано зі слідуючим порядком дневним:

- 1) Отворенє зборів.
2) Справозданє Дирекції з діяльности за р. 1907.
3) Справозданє і внесенє комісії ревизийної.
4) Розділ чистого зиску за р. 1907.
5) Затвердженє 3 членів Дирекції і їх заступників.
6) Вибір 5 членів Надзираючої Ради.
7) Вибір комісії ревизийної.
8) Зміна статута §§ 103 і 122.
9) Вільні внесеня членів.

Право участі в загальних зборах мають тільки ті члени, котрі влатили в цілости одєн удїл (§. 103. статута).

Наколиби в означєнім повисше часї не явило ся приписанє §. 110. статута чясло членів, відбудуть ся другі (надзвичайні) загальні збори того самого дня о год. 10. рано з тим самим порядком дневним, котрі вже без огляду на чясло присутних членів двома трєтинами відданих голосів правосильно будуть рїшати.

Справозданє, замкненє рахунків і білянє за рік 1907. можна що дини переглянути в льокали Товариства в годинах урядових.

За Надзираючу Раду

Повітового Товариства ощадности і позичок „Праця“ у Бучачи стваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою

о. А. Шарковський секретар.

Іван Борис предїдатель.

